

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

2007 йил
2 май
ЧОРШАНБА
№ 36
(11.943)

1928 йил 11 декабрда асос солинган

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

Эркин нархда сотилади

АВТОМОБИЛСОЗЛИККА ОИД ЯНГИ ЛОЙИҲАЛАР МУҲОКАМАСИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 1 май куни Оқсаройда General Motors-DAEWOO Auto and Technology (GMDAT) компанияси президенти Майкл Гримальдини қабул қилди.

Ўзбекистонга ушбу таширфингиз мамлакатимиз автомобилсозлик саноати билан яқиндан танишиш, ўзаро ҳамкорликка доир масалалар юзасидан фикр алмашиш учун яхши имкониятдир, — деди Ислам Каримов.

GMDAT 2002 йилда General Motors корпорацияси томонидан Корея Республикасининг DAEWOO Motors компанияси заводлари сотиб олинган натижасида ташкил топган. DAEWOO Motors эса Ўзбекистонда ишлаб чиқаришнинг янги соҳаси — автомобилсозликни ўзлаштиришда муҳим ўрин тутган. Унинг сармояси иштирокида Андижон вилоятининг Асака шаҳрида "ЎзДЭУавто" қўшма корхонаси ташкил этилди ва 1996 йилдан буён ҳар йили бир неча турдаги ўн минглаб энгил автомобил ишлаб чиқарилмоқда.

Марказий Осиёда ягона бўлган ушбу завод энг ил-

гор технологик ускуналар, ноёб техника билан жиҳозланган. Унинг маҳсулотлари нисбатан арзонлиги, қулайлиги, замонавий теҳник талабларга жавоб бериши билан наинки юртимизда, балки хорижда ҳам жуда харидордир.

Асакадаги корхонадан дастлаб "Нексиа", "Тико", "Дамас" автомобиллари чиққан бўлса, кейинчалик улар сафига "Матиз" қўшилди. Бугунги кунда "ЎзДЭУавто" ўз мижозларига янада замонавий автомобиль — "Ласетти"ни ҳам тақдир қилмоқда. Корхонада ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш изчил давом этмоқда. Жорий йил охиригача бу борадаги кўрсаткичи 60 фоизга етказиш мўлжалланган.

"ЎзДЭУавто"нинг мамлакатимиз иқтисодиёти ривожига қўшаётган ҳиссаси катта. Корхона ҳар йили ички бозорга қарийб 60 минг, ташқи бозорга эса сақкам 80 минг автомобиль

чиқаради. Хусусан, сўнгги йилларда Ўзбекистон автомобиллари Россияда энг кўп сотиладиган хориж автомобиллари сафидан мунтазам жой олмоқда. Корхона 2008 йилдан тўла қувват билан ишлашга ўтади, бу йилига 200 минг донга автомобиль ишлаб чиқариш имконини беради.

Заводнинг ижтимоий аҳамияти ҳам катта — мамлакатимизнинг аҳоли энг зич яшайдиган вилоятда минглаб одамлар иш билан таъминланди. Ўтган йиллар давомида корхонада юксак малака ва чуқур билимга эга, юқори технологияли ускуналар билан бемалол "тиллаша" оладиган меҳнат жамоаси шаклланди. Бошқача айтганда, "ЎзДЭУавто" Ўзбекистон улкан имкониятлар мамлакатини эканлигини, халқимизнинг бекиёс бунёдкорлик салоҳиятини тўла намойён этган замонавий корхоналардан биридир.

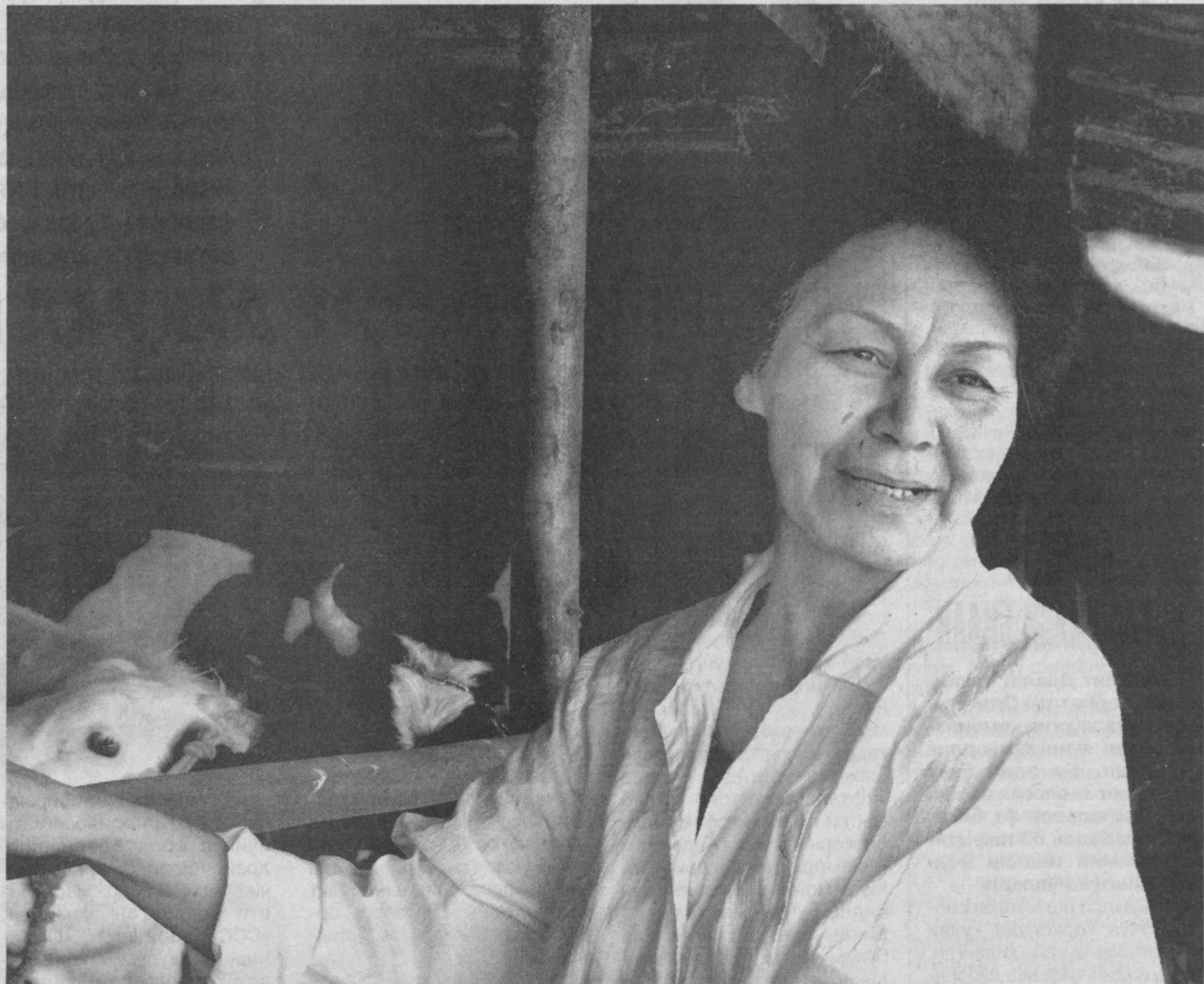
GMDAT компанияси DAEWOO Motorsнинг кўплаб хорижий ҳамкорлари билан алоқаларни давом эттирмоқда. Унинг маҳсулотлари дунёнинг қарийб 150 мамлакатда сотилади.

2006 йилда GMDAT Жанубий Кореядаги энг жадал ривожланаётган автомобилсозлик компанияси сифатида эътироф этилди. Мамлакатда саноатнинг бу турида умумий ўсиш 3 фоизни ташкил этган бўлса, GMDATда 32 фоизлик кўрсаткич қайд қилинди. У 2005 йилда 1,050 миллион, 2006 йилда 1,397 миллион донга автомобиль экспорт қилди (ички бозор учун — 100 мингдан зиёд). 2007 йилда бу кўрсаткич 1,725 миллионга етказиш режалаштирилган.

Оқсаройда бўлган учрашувда Майкл Гримальди GMDAT компанияси ўзбекистонлик шериклари билан ҳамкорлик алоқаларини янада кенгайтиришдан манфаатдор эканлигини таъкидлади. Самимий қабул учун Президентимизга миннатдорлик билдирди.

Музокарада "ЎзДЭУавто" акциядорлик жамияти билан GMDAT ўртасидаги ҳамкорликни янада кенгайтириш, биргаликда янги лойиҳалар ишлаб чиқиш ва амалга ошириш имкониятларига доир масалалар муҳокама қилинди.

Ў.А.

НАСЛЧИЛИК ҲИСОБИДАН МАҲСУЛДОРЛИК

Чорвачилик билан шуғулланиш, тармоқда иқтисодий барқарорликка эришиш билан бирга мол туғини муттасил кўпайтириб бориш осон иш эмас. Унинг наслчилиги, малакали зооветеринария хизмати, ем-хашак таъминоти билан боғлиқ бир қадар мураккаб ва нозик жиҳатлари борки, уларни вақтида, тўла ҳал этиш муайян тажриба ва омилкорлик талаб этади.

Қибрай туманидаги «Аб-дўқахор» фермер хўжалиги ҳам асосан чорвачиликка ихтисослашган. Айни пайтда бу ерда 72 бош қорамол, 100 дан зиёд қўй-қўзи боқилмоқда. Тармоқдан келаётган даромаднинг асосий қисми

чорва парвариши учун зарур шарт-шароитларни кенгайтириш, қўшимча ёпиқ бостирмалар қуриш ва ем-хашак захираларини мустаҳкамлашга йўналтирилаётгани сабабли, хўжаликда қорамоллар туғини йилма-йил

кўпайтириш имкони туғилмоқда.

— Ҳар куни 25 та сигирни соғаямиз, — дейди Гулбаҳор Отаматова. — Ҳисоб-китобларга қараганда ҳар бир сигирдан йилига 4000 литр атрофида сут олинаёпти. Наслдор сигирларни кўпайтириш эвазига бу кўрсаткич мунтазам ошириб борилаёпти.

Хўжаликнинг яна бир тармоғи деҳқончилик бўлиб, у асосан чорва учун озуқа манбаига айланган. Ҳозир 13,3 гектарда галла, 16 гектарда бошқа озуқа-

боп экинлар етиштириляпти. Ўтган йили галланинг шартномада белгиланганидан ошган 24 тоннаси фойдага қолди.

Бу мавсум сигирлардан тулиқ насли бузоқлар олинди. Улар қулай шароитда, ветеринар назоратида, сутга тўйдириб парваришланмоқда.

СУРАТДА:

сут соғувчи Гулбаҳор Отаматова.

Еркебой БОТИРОВ олган сурат.

ОЧИҚ ДАРСЛАР АҲАМИЯТИ КАТТА

Тошкент ирригация ва мелиорация институти раҳбарияти ва вилоят ўрта махсус касб-хўнар таълими бошқармаси томонидан «Тошкент ҳақиқати» газетасининг 2007 йил 21 февраль сониде мазкур бошқарма тасарруфидеги қишлоқ хўжалик касб-хўнар коллежлари ўқитувчилари «Қадрлар тайёрлаш миллий дастури» доирасида очик дарслар ўтказиши тўғрисида эълон берилган эди.

Бу эълон бўйича вилоятдаги барча қишлоқ хўжалик касб-хўнар коллежларида белгиланган вақтларда юқори методик савияда очик дарслар ўтказиб келинмоқда. Дарсларга ТИМИ, ТДАУ, ТАЙИ ва бошқа олий ўқув юртиларидан профессор-ўқитувчилар, касб-хўнар коллежларидан ўқитувчилар, махсус фан ўқитувчилари жалб этилди.

Очик дарсларни ташкил этишдан кўзланган мақсад касб-хўнар коллежлари ходимлари, ўқитувчилари ва ўқувчиларига нафақат дарсларни таҳлил қилиш, балки ўзаро фикр алмашиш муҳитини яратишдир.

Зухра ИСМОИЛОВА,

Тошкент ирригация ва мелиорация институти проректори.

зоратдан ўтказиш тадбирлари яқунла-яяпти. Улар сафига бу йилнинг ўзида юқори суръат ва унум билан ишловчи 49 та янги ўрим агрегатларининг қўшилганини таъкидлаш лозим. Бу ўз-ўзидан мавсумни белгиланган муддатда яқунлаб олиш имкониятини оширади. Шунингдек, мавсумга 1800 дан зиёд автотранспорт ва тиркама воситалар жалб этилади. Махсус отряд ва ёрдамчи хизмат кўрсатувчи гуруҳлар ташкил этилиб, техника воситаларининг бекаму кўст, бир маромда ишлаши учун қулай шарт-шароитлар яратилмоқда.

Ҳали замон ҳосил оби-тобида пишиб етилиб, ўримга оммавий киришил-гач, бор ҳосилни 20-25 кунда ўриб-янчиб олиш кўзда тутилган.

Ижтимоий шерикчилик

МАНФААТЛАР МУШТАРАКЛИГИ — ТАРАҚҚИЁТ АСОСИ

Бозор иқтисодиёти шароитларида давлат, иш берувчи ва ишловчилар манфаатларининг уйғунлиги барқарор ривожланиш ва фуқаролараро тотувликнинг асосидир.

Давлат бошқаруви идоралари ва хўжалик ташкилотлари билан меҳнат-кашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ва ҳуқуқларини ҳимоя қилувчи вакиллик органи ўртасидаги ижтимоий шерикчилик бунда ҳал қилувчи аҳамият касб этади. Худудий келишувлар, тармок битимлари ва жамоа шартномалари унинг таъсирчан, энг самарали механизмга айланди.

Вилоят ҳокимлиги, Савдо-саноат палатасининг вилоят бошқармаси ҳамда касба уюшмалари вилоят ташкилотлари бирлашмаси кенгаши шуни назарда тутиб, вилоят аҳолисини ижтимоий-иқтисодий ҳимоялашнинг 2007-2009 йилларга мўлжалланган худудий келишувини имзолади-лар, деди «Тошкент ҳақиқати» муҳбирига касба уюшмалари вилоят ташкилотлари бирлашмаси кенгаши-нинг раиси Мухайё Тулаганова. — У вилоят ҳокимияти, маҳаллий бошқарув идоралари, хўжалик ташкилотлари, Савдо-саноат палатаси вилоят бошқармаси ва касба уюшмалари худудий ҳамда тармок органлари томонидан шу йилларда амалга оширилмаган вазифаларни тўла қамраб олади. Кўшма қарорда тегишли барча ташкилот ва идораларга уч томонлама худудий келишувнинг бажарилишини таъминловчи тадбирлар мажмуини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш топширилган. Худудий келишув талабларини амалга ошириш жараёнида музокара олиб бориш, тақдирлар тайёрлаш учун ижтимоий шерикчилик иштирокчиларининг комиссиялари таркиблири ҳам тасдиқланди.

Худудий келишувда «Бандлик» дастури асосида янги иш жойларини барпо этиш, қонун ҳужжатларида белгиланган ижтимоий ва меҳнат қарорларини таъминлаш масалаларига катта ўрин берилган. Маош вақтида ва тулиқ берилишини таъмин-

ловчи тадбирлар қарздорлик пайдо бўлишига йўл қўйган раҳбарларга нисбатан амалдаги қонунчиликка биноан чора кўрилишини кўзда тутди. Умуман, худудий келишувнинг вилоят ҳокимияти, маҳаллий бошқарув органлари, хўжаликлар амалга оширадиган ижтимоий вазифалар рўйхати 24 йўналиш бўйича амалий тадбирлар мажмуини кўзда тутди.

Худудий келишувга биноан Савдо-саноат палатасининг вилоят, шаҳар ва туман тизимлари 17 йўналиш бўйича муайян чора-тадбирларни амалга оширишни ўз зиммаларига олдилар. Улар, жумладан, кичик ва хусусий бизнес, фермер хўжаликларининг қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, ишловчиларнинг соғлигини сақлаш, меҳнатни муҳофаза-лаш масалаларида тавсиялар билан иштирок этиш ва бошқа вазифаларни қамраб олган.

Бу худудий келишув касба орган-лари зиммасига алоҳида масъулият юклайди. Улар меҳнат ҳақидаги, банд-лик, хусусийлаштириш, меҳнат муҳо-фазаси, экология ва бошқа соҳалар-га оид амалдаги қонунларга риоя этилиши юзасидан назорат ўрнатил-иш, меҳнаткашларнинг ҳуқуқларини пой-мол этувчи ҳар қандай қондабуз-ликларнинг олдини олиш, маош, сти-пендия, тоов ва устама ҳақлар вақ-тида тўланиши, Президентнинг бу борадаги фармонлари, ҳукумат қор-ларни тўлақонли бажарилишини на-зорат қилишни қучайтириш билан боғлиқ масалалардан иборат.

— Умуман, худудий келишув уч томонлама ижтимоий ҳамкорлик асосида иқтисодиётни барқарор ри-вожлантириш учун қулай маънавий-ташқилий муҳит яратилишига, жа-мият аъзолари барча қатламларнинг ҳуқуқлари ва манфаатлари ишончли ҳимояланишига хизмат қилади.

Жўрабек МУРОДОВ ёзиб олди.

Вилоят ҳокимлигига ЎСМИРЛАР ЭЪТИБОРДА

Вояга етмаганлар ишлари бўйича вилоят комиссиясининг шу йил биринчи чорак якулига ба-ғишланган йиғилиши бўлиб ўтди. Комиссия аъзолари, жамоат таш-килотлари, халқ таълими, ўрта махсус касб-хўнар таълими ва бошқа муассасаларнинг раҳбар-лари иштирок этган бу тадбирни вилоят ҳокимининг ўринбосари Наримон Ҳайитқулов бошқарди.

Йиғилишда Бекобод, Охангарон шаҳарлари, Покент ва Чиноз туман-ларида олиб борилаётган ишларни ўрганиш натижалари ҳамда вояга ет-маганлар ўртасида қайта жиноят со-дир этилишига йўл қўймаслик, про-филактик ишларни қучайтириш, ҳуқуқбузарлик ва жиноятларнинг ол-дини олиш, назоратсиз ва қаровсиз юрган вояга етмаганларни тарбия му-ассасаларига жойлаштириш масала-ларига алоҳида эътибор қаратилди.

Бугунги кунда вилоят аҳолисининг 40 фоиздан зиёдини вояга етмаган-лар ташкил этади. Бинобарин, улар билан ишлаш масалалари ҳар бир дахлдор ташкилот ва муассасалар зиммасига катта маъсулият юклайди.

Бу борада жойларда амалга оширил-ган ижобий ишлар таҳлил қилинди. Шу билан бирга йўл қўйилган кам-чиликларга ҳам алоҳида тўхталиб ўтилди.

Чунинчи, айрим шаҳар ва туман-лардаги комиссиялар фаолиятига тан-қидий баҳо берилди. Мажбур камчи-лик ва муаммоларни бартараф этиш чора-тадбирлари белгиланди.

Шунингдек, ёшлар ўртасида маъ-навий-ахлоқий муҳитни янада соғ-ломлаштириш, уларнинг бўш вақтла-рини оқилона ташкил этиш, касб-хўнарга, билим ва спортга бўлган ра-батини, турли жиноятлар содир эти-лишининг олдини олиш ишларини қучайтириш лозимлиги алоҳида таъ-кидланди. Йиғилишда қўрилган ма-салалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Ғалла — 2007

ҲОСИЛ БАРАКАСИ БУГУНГИ ҲАРАКАТГА БОҒЛИҚ

Ҳозир ғаллачиликда ҳосил тақдирини ҳал бўладиган ғоят маъсулиятли ва муҳим палладир. Асл деҳқон аини дамда кунма-кун экин парваришига зўр бериши, ғалла майсалари ҳолатини, улардаги ҳар бир ўзгаришни синчковлик билан назорат қилиши лозим.

Чунки, экин бошоқлаётган, деҳқон тили билан айтганда аини ширага тўлаётган даврда ўсимлик кўпроқ озуқа талаб этади, шу билан бирга ғалла зараркундаларни авж олиб урчиди, турли касалликларга чалиниш хавфи қучаяди. Айниқса, ўтган апрель ойи-нинг бир мунча серёғин келиши экин ривожига ижобий таъсир этиши баро-бариде бегона ўтларнинг ўсиши ва кўпайишига ҳам сабаб бўлди. Тажри-ба ва тадқиқотлардан маълумки, бего-на ўтлар ҳосилдорлигини 30-60 фоиз

гача камайтиради ва ўз-ўзидан дон сифатини бузади. Устига-устак, намгар-чиликнинг меъёридан ошиши турли замбуруғ касалликларини ҳам келти-риб чиқаради.

Ризқ-рўзимизни зараркундаларга олдимраслик, аксинча, экиннинг ри-соладагидек ривожланиш, мўл ва сифат-ли ҳосил тўплаши кўп жиҳатдан фер-мер хўжаликлари деҳқонларининг бу-гунги ҳаракати ва омилкорлигига боғ-лиқ. Яъни, аини бошқичдаги барча аг-ротехник тадбирларни ҳар бир нав

хусусиятлари, сув ва минерал ўғитлар билан озиклантириш меъёри талаби-ни инобатга олган ҳолда ўтказиш, бе-гона ўтлар кўпайган майдонларни зуд-ли билан аниқлаб, уларга қарши та-всия этилган гербицидлар ёрдамида са-марали курашиш талаб этилади. Айниқ-са, ашаддий қушанда «Хасва»га бата-мом қирон келтириш ва ҳосилни тулиқ сақлаб қолишда аниқ самара беради-ган усуллардан фойдаланиш мақсадга мувофиқдир.

Ўз навбатида, бу йилги ғалла ўрими мавсумига бутун вилоятимиз бўйлаб пухта ҳозирлик қўриляпти. Бу йил вилоятда 129,5 минг гектар майдонда бугунги етиштириляпти. Ҳозир ўри-мийимга сафарбар этиладиган 344 та комбайнни соғлаш ва яна бир бор на-

Ғайрат ШЕРАЛИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» муҳбири.

ТАЛАБАЛАР ФОРУМИ

Тошкент ислом университетида Таълим, фан ва маданият масалалари бўйича халқаро ислом ташкилоти (ISESCO) томонидан Тошкент шаҳрининг 2007 йилда ислом маданияти пойтахти деб эълон қилинишига бағишланган республика талабалари форуми бўлиб ўтди.

Унда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлардаги олий таълим даргоҳлари талабалари, олимлар, ўқитувчилар иштирок этди. Халқимиз маънавиятининг юксалиши, миллий

ўзликни англаш билан боғлиқ бундай эзгу ишлар жаҳон миқёсида ҳам кенг эътироф этилмоқда. ISESCO томонидан Тошкент шаҳрининг 2007 йилда ислом маданияти пой-

тахти деб эълон қилиниши бунинг яна бир ёрқин далилидир.

Форумда талабаларнинг исломшунослик, маданиятшунослик, ҳуқуқшунослик ва тарихшуносликка оид маърузалари тингланди ва муҳокама қилинди. Урганч давлат университети талабаси Бехзод Ёкубовнинг "Ислом Каримов — Маъмун академиясини қайта таш-

кил этилишининг ташаббускори", Тошкент ислом институти талабаси Аскар Ғиёсовнинг "Имом Бухорий илмий меросининг ислом оламида тутган ўрни", Тошкент ислом университети талабаси Абдумалик Тўйчибоевнинг "Ислом ҳуқуқи ва халқаро инсонпарварлик ҳуқуқининг ҳамоханлиги", Ўзбекистон Бадий

академияси Камолиддин Бехзод номидаги Миллий рассомлик ва дизайн институти талабаси Зилола Носированинг "Мустақиллик даврида Ўзбекистонда анъанавий хунармандликни тиклаш ва ривожлантириш масалалари" каби мавзулардаги маърузалари тadbир иштирокчилари томонидан катта қизиқиш билан қарши олинди.

Назокат УСМОНОВА,
ЎЗА мухбири.

НУРХОНЛАР ТАЪМИРИ УЧУН

«Ўзбекэнерго» Давлат ҳиссадорлик компанияси таркибидagi нурхоналарнинг аксарияти таъмирланмоқда. Жумладан, Тошкент иссиқлик электр-станциясини модернизациялашга киришилди.

Бу лойиҳани амалга ошириш мақсадида Япония ҳукумати 24,955 миллион иен миқдорида узоқ муддатли имтиёзли кредит ажратди. Шу маблағ ҳисобидан улкан паргас қурилмаси ҳам бунёд этилади.

Нурхона ана шу лойиҳани бунёд этиш бўйича бош пудратчини танлаш юзасидан тендер эълон қилди.

Алибой АКРОМОВ.

КАФЕДРА ЙЎЛЛАМАСИ БИЛАН

Тошкент Давлат техника университети Олмалик кон-металлургия комбинати билан яқин ҳамкорлик ўрнатган. Бу олий ўқув юртининг геология ва кониш кафедраси ўз битирувчиларидан 50 нафарини доимий ишлаш учун комбинатга йўллади.

Малакали ёш мутахассислар учун корхонада қулай шaroитлар мўҳайё қилинган. Ўқув-ишлаб чиқариш лабораторияси ташкил этилиши ҳам нур устига аъло нур бўлди.

Ўзаро келишувга биноан кафедра бу йилги битирувчилардан ҳам ўн нафарига комбинатда меҳнат фаолиятини бошлаш учун йўллама беради.

Акбар АЛИЕВ.

ТАДБИРКОРГА ҲАР ДАҚИҚА ҒАНИМАТ

дейди Савдо-саноат палатаси вилоят бошқармаси қошидаги Чирчиқ шаҳар «Ахборот-маслаҳат маркази» унитар корхонаси раҳбари Фурқат Мадаминов

— Тадбиркорларни асосан бир муаммо қийнаётти, — дейди марказ раҳбари. — Улар ташкил этаётган субъектга ном танлаш ҳамда тасдиқлаштиш жараёни чўзилиб кетиб, кўп вақтларини олаяпти. Тадбиркор шаҳар статистика бўлимига келиб 5 та номни тақдим этади. Улар вилоятга, сўнгра республикага жўнатилиб, ўрганилади. Кейин ҳулоса ва маълумотлар яна республикадан вилоятга, вилоятдан шаҳарга қайтади. Бу эса ҳафталаб, ҳаттоки оилаб вақтни талаб қилаётди. Тадбиркорнинг эса, бундан ҳам муҳимроқ юмушлари кўп. Муаммони самарали ҳал қилиш учун марказимиз билан шаҳар статистика бўлими ўртасидаги ҳамкорликни ангина тусда йўлга қўйиш керак. Энг аввало, субъектларнинг номлари бўйича ягона тармоқ ташкил этилса, аини мўддао бўлар эди. Ҳам марказ, ҳам инспекция шу тармоққа боғланган ҳолда иш юритса, тадбиркорнинг анча вақти тежалади, оворагарчиликлар-

га чек қўйилади. Шунда тадбиркор тармоққа уланган компьютер ёрдамида осонгина ном танлайди. Бу иш нари борса ярим соат вақт олади, холос. Қолаверса, ортиқча харажат ҳам талаб этилмайди.

Раҳбарнинг гапида жон борга ўхшайди. Ўйлаймизки, муаммога тегишли идора ва ташкилотлар мақбул муносабат билдиришади.

Тадбиркорларга яна бир қулайлик яратиш мақсадида ўтган йили марказ қошида бухгалтерия бюроси ташкил этилди. Унинг иши кор-

хона, ташкилот ва фирмаларга бухгалтерия хизмати бўйича ёрдам беришидир. Ҳозир бора орқали «Чирчиқ биржа савдо» масъулияти чекланган жамияти, «ССС Happy land», «Омад-Чирчиқ» хусусий корхоналарига шундай хизмат қўриштиляпти. Бунинг муҳим томони шундаки, корхоналарда бухгалтер шати қисқариб, маблағ тежалади. Бу ерда хизмат ҳақи шартнома асосида бўлиб, у анча-йин арзон. Келгусида бюро миқозлари 40 тага етиши кутилмоқда.

Ахборот-маслаҳат маркази ўтган йили юридик ва жисмоний шахсларга 38 миллион сўмлик хизмат қўрсатди. Шу йилнинг ўтган даврида эса, 28 та юридик, 46 нафар жисмоний шахс давлат рўйхатидан ўтказилиб, уларга 58 турда хизмат қўриштиляпти. Қисқа муддатли ўқишлар давомида 19 нафар тадбиркорнинг малакаси оширилди.

— Корхонамиз ўз фаолиятини йўлга қўйган дастлабки вақтлардан бошлаб марказ хизматларига таяниб келмоқдамиз, — дейди «Омад-Чирчиқ» хусусий корхонаси раҳбари Хуснида Эргашева. — Қўрсатилётган хизматлар сифатли ва ишончли. Шу боис фаолиятимизда ортиқча муаммо юзага келгани йўқ.

Хуршида НАЗАРОВА,
«Тошкент ҳақиқати»
мухбири.

СУРАТЛАРДА:

ахборот-маслаҳат маркази фаолиятдан лавҳалар.

ХАРАЖАТ КАМАЙИБ, ҲОСИЛДОРЛИК ОРТАДИ

аммо бу ҳали ҳаммаси эмас

Кейинги пайтларда чигит экиш агротехикасига оид бир қанча янгиликлар жорий этилмоқда. Агар соҳада олиб борилаётган илмий изланишлар, олим ва мутахассисларнинг қузатув ва тажрибалари ҳосиласи ўлароқ юзага келаётган янгиликлар аиникса, биз — фермерларни беҳад қувонтириши табиий.

Яқинда газетангизда чигит экиш жараёнидан берилган лавҳада уруғлик чигитни Янгийўл туманидаги ЎЗМЭИ маҳсус лабораторияларида қайта технология ишлов берилиб, қобикланган ҳолда экилаётгани ҳақида ўқидик. Бундай усулнинг афзалликлари ва ўзига хос хусусиятлари ҳақида батафсилроқ маълумот берсангиз, фойдадан ҳоли бўлимасди.

Абдуҳалик ЖАББОРОВ,
фермер (Бекобод тумани).

Маълумки, туқли чигитлар бир-бирига илашиб қолиши сабабли, уларни аниқ уялаб экиб бўлмайди. Шунинг учун туқли чигитларни бир гектар ерга сарфи илмий асосланган меъёрлардан 2 ва ҳатто 3 бараваргача кўп бўлаяпти. Натижада, халқ истеъмол моллари олиш мумкин бўлган минглаб тонна чигитлар туپроқ тағида қолиб, беҳуда исроф қилина-ляпти. Бундан ташқари, керакли микдорда кўчат қолдириш учун янага қилинади. Табиийки, бу қўшимча иш қучи, вақт ва яна сарф-харажат талаб этади.

Шуларни ҳисобга олиб, Ўзбекистон қишлоқ ҳўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш илмий-тадқиқот институти (ЎЗМЭИ) олимлари туқли чигитларнинг сифат қўрсаткичларини яхшилаб, ҳимояловчи-озиклантирувчи бирикмалар билан қобиклайдиган технология тизим ва тақомиллаштирилган техник воситалар маҳмуасини ишлаб чиқийди. Мазкур технологиянинг моҳияти шундан иборатки, даставвал туқли чигит барча муҳим физик-механик хоссалари бўйича сараланиб, физиологик тўлиқ пишиб етилганлигига ажратиб олинади. Кейин сараланган туқли чигитлар қобиклаш барабанларига юкланиб, елимли ва стимуляторли суюқлик билан намланади ҳамда ҳар хил ка-

салликларга қарши кимёвий дорилар билан ишлов берилади. Сўнгра устидан мўтадиллаштирилган лигнин билан буланади ва махсус мосламада қуритилиб, қопларга жойланади. Технологик цикл нияоясида юқори сочилувчанликка эга бўлган ҳамда агро-биологик қўрсаткичлари яхшиланган туқли чигитлар қўшимча сунъий ҳимояловчи-озиклантирувчи қобикқа олинади. Табиий ҳимоя воситаси сақлаб қолинганлиги ва қўшимча ҳимояловчи-озиклантирувчи қобикка эга бўлганлиги уруғлик чигитларни об-ҳавонинг ноқулай шарoитларига чидамчилигини ошириб, уларни барвақт плёнқа тағига ёки очик майдонларга экиш имконини беради. Экиш олдиндан қобикланган чигитлар намланмайди, чунки, ҳимояловчи-озиклантирувчи қобик туپроқдаги намликни ўзига жуда тез шимиб олади ва табиий намлик ҳисобига бир текис ва тўлиқ қўчат олиш таъминланади. Бундан ташқари, ҳар хил касалликларга қарши ишлатиладиган кимёвий дорилар қобик тағида қолиб, уларни чигитлар сиртидан

тўқилиб кетишига барҳам берилади ва атроф-муҳит ҳамда туپроқнинг экологик хавфсизлиги сақланади. Яна шуни таъкидлаш керакки, қобик тағидан гўза ниҳолларининг ўсиб-ривожланишини тезлаштирадиган ҳар хил биостимуляторлар, макро ва микроўғитларни бериш мумкин.

Олиб боришдан кўп илмий-тадқиқот ишлари ва агротехник тажрибалар шуни қўрсатадики, туқли чигитлар қобиклаб экилганда уруғлик сарфи 3 бараваргача, кимёвий дорилар сарфи 1,5-2 баравар камайиб, уруғларнинг лаборатория шарoитидаги унвчанлиги назоратта нисбатан 4 фоизгача, дала шарoитида эса 16-21 фоизгача ошади. Гўзалар тез ривожланиб, ҳосил 10-15 кун эрта пишиб етилади ва ҳосилдорлик 3,6 центнердан 5,1 центнергача кўпаяди.

Ҳисоб-китобларга қараганда, 1 тонна қобикланган чигитни экишдан олиннадиган иқтисодий самара 3929 минг сўмдан ошади. Шунини ҳисобга олиб, бу йил «Мирзараҳим келажак-баракат» фермер ҳўжалиги деҳқонлари маассамиз олимлари билан ҳамкорликда Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси томонидан ажратилган «Қобикланган туқли чигитларни ишлаб чиқаришга кенг миқёсда татбиқ этиш» инновация лойиҳасини бажариш учун 27 гектар ерга қобикланган туқли чигит каддаши.

Абдумуталиб ҲОЖИЕВ,
Ўзбекистонда хизмат қўрсатган фан арбоби,
академик.

СУРАТДА:

академик А. Хожиев (ўнгда) институт илмий ходими Ортик Йўлдошев билан қобикланган чигит сифатини кўздан кечиришмоқда.

Еркебой БОТИРОВ олган сурат.

2007 йил – Ижтимоий ҳимоя йили

ИККИ ДЎСТНИНГ САХОВАТИ

Миржалил ва Фахриддин болаликдан дўст. Бир партада ўтириб, мактабни битиришди. Мустақил ҳаётга ҳам бирга қадам қўйишди. Табиатан икки хил феъл-атворли бўлган кадрдонларни ҳаётда кўзланган максад ва маслак бирлаштириб, ўзаро боғлаб туради, десак хато бўлмайди. Туз насиба эканми, вақт келиб икки дўст фермер ҳўжалиги бўлишди. Қизиги шундаки, бу фермерларга қарашли ерларни фақат кичкинагина йўлакча ажратиб турипти.

Тошкент туманидаги бу икки фермер ҳўжалиги галлачилик ва сабзавотчиликка ихтисослашган.

«Тоҳир табаррук файз» фермер ҳўжалигининг ер майдони 11,5 гектар, «Беҳруз файз барака»ники эса 9 гектар.

Икки дўст дала шийпонида саховат тадбирини ўтказишди. Тадбирга Чувалачи қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудидаги Ширин, Янгиобод, Култепа ҳамда Б. Нишонов маҳаллаларида исти-

комат қилувчи кам таъминланган, ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалар, туман ҳокимлиги вакиллари ҳамда маҳалла оқсоқоллари таклиф этилди.

— Ҳозир фермерга қишлоқ мулкдори сифатида қаралаётгани бежиз эмас. Фермернинг бойигани — халқнинг бойиганидир, — дейди «Беҳруз файз барака» фермер ҳўжалиги раҳбари Фахриддин Деҳқонов. — Шу сабабдан фермер ҳаётини у эришган ютуқ ва муваффақиятлар билан бир қаторда унинг саховатпешалик фазилатлари ҳам безайди. Биз ҳам фаолиятимиз давомида

муҳтожларга меҳр-мурувват улашишга кўпроқ эътибор қаратишни мақсад қилдик.

Тадбир давомида Янгиобод маҳалласида яшовчи Ҳаётхон Бойжоновга она-бола сигир ҳада қилинди. Мақсад — кам таъминланган оила рўзгорига кут-барака киритишдир.

— Қўли очикнинг йўли очик дейишади. Биз каби ҳимояга муҳтож кишиларнинг қорига яраётган мурувватли инсонларнинг йўли доим очик, топгани яхши кунларга буюришини истайман. Энди 4 нафар фарзандимнинг насибаси бутун, тирикчилигимиз ҳам бийонидек ўтадиган бўлди, — дейди Ҳ. Бойжонов.

Ҳаётхон опа ашаётган маҳаллада 2600 нафар аҳоли истиқомат қилади. Бу ерда 75 та кам таъминланган оила бўлиб, уларни ҳар тамонлама ижтимоий ҳимоя қилиш асосий эътибордир. Турли тадбир ва байрам кунлари озик-овқат, кийим-кечак ҳамда рўзгор эҳтиёжи учун зарур бўлган буюмлар билан уларнинг кўнглини олишмоқда.

Хуррият МҲМИНОВА.

Банк хизмати КРЕДИТ ҲИСОБИДАН ЯНГИ ТЕХНИКА

Бугун мамлакатимизда фаолият юритаётган фермер ҳўжаликларига тижорат банклари ўз хизматлари доирасида бир қатор қулайликлар яратмоқда. Кўпбал заминдорлар техника сотиб олишда тижорат банклари кўмагига таянаётирлар. Хусусан, Халқ банкининг Бекобод туман Зафар бўлими бу борада туман деҳқонларига амалий ёрдам бермоқда.

2007 йилда тумандаги 5 та фермер ҳўжаликларига МТЗ-80 тракторларини харида қилишлари учун 11 миллион 965 минг 800 сўм узоқ муддатли кредит ажратилди. Шунингдек, деҳқонларга 74 миллион 400 минг сўмлик икитта ВТ-150 занжирли хайдов трактори ва 122 миллион 850 минг 500 сўмлик битта «Класс»

комбайни учун имтиёзли кредит берилди.

Шунингдек, банк аҳолининг кам таъминланган қатламларини ҳам молиявий қўллаб-қувватламоқда. Хусусан, 2007 йилда тумандаги 109 та кам таъминланган оилаларга мол сотиб олишлари учун 92 миллион 548 минг сўм маблағ ажратилди.

— Фаолиятимиз негизи аҳолини ижтимоий ҳимоялаш, фермер ҳўжаликлари-ни ривожлантириш, уларга ҳар томонлама кўмак беришдан иборат, — дейди банк бошқарувчиси Н. Аббосов. — Дала ишлари қизгин паллага кирган вақтда деҳқон ва фермерларни ҳамда фаолияти шу тармоқ билан боғлиқ барча инфратузилмаларни эҳтиёждан келиб чиқиб кредитлаш мақсадида бор имкониятларни ишга солмоқдамиз.

Мўмин ИБODOV,
«Тошкент ҳақиқати»
мухбири.

Тошкент вилояти аҳолиси ҳамда чорвачиликка ихтисослашган фермер ҳўжаликларини диққатига!

Чорва ҳамиша алоҳида парвариш талаб этишини, уни турли касалликлардан эҳтиётлаш кераклигини, хусусан, қон паразитар — кана ва сўна ҳашаротларига қарши курашиш лозимлигини, қорамолларнинг ҳолатига ҳамиша ҳушёр ва эътиборли бўлишини зарурлигини эслатиб ўтамиз.

Айниқса, баҳор-ёз ойларида чорва молларида касалликлар авж олади. Унинг олдини олиш мақсадида истиқомат қилаётган ҳудудингиздаги ветеринар врачлар маслаҳатларига таянишни ва мунтазам ҳамкорлик қилишни унутманг. Билингки, қарамагингиздаги чорва соғлом ва бешикаст парваришланиши ҳамда тўлиқ ва соғлом насл бериши ана шу ҳамкорликка кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Қўшимча маълумот ва маслаҳатларни вилоят ветеринария бошқармаси туман ва шаҳар бўлимларининг куйидаги телефон рақамларига боғланиб олишингиз мумкин:

№	Бўлимлар	алоқа коди	телефон рақами
1.	Оққўрғон	8(370-55)	21-127
2.	Охангарон	8(370-64)	54-877
3.	Бекобод	8(370-93)	51-133
4.	Бўстонлиқ	8(370-74)	21-593
5.	Бўқа	8(370-57)	36-177
6.	Куйичирчиқ	8(370-56)	72-161
7.	Зангиота	—	170-08-54
8.	Юқоричирчиқ	8(370-98)	31-172
9.	Қиёрай	8(370-95)	61-311
10.	Паркент	8(370-72)	22-332
11.	Пскент	8(370-54)	51-537
12.	Ўртачирчиқ	8(370-76)	22-835
13.	Тошкент	8(370-96)	56-067
14.	Чиноз	8(370-59)	33-767
15.	Янгийўл	8(370-60)	21-134
16.	Ангрен шаҳри	8(370-66)	22-356
17.	Олмалик шаҳри	8(370-61)	52-092
18.	Бекобод шаҳри	8(370-91)	22-226
19.	Чирчиқ шаҳри	8(370-71)	58-822
20.	Янгийўл шаҳри	8(370-60)	26-772
21.	Лаборатория	—	65-92-47

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ВЕТЕРИНАРИЯ БОШҚАРМАСИ.

Мустақилликнинг 16 йиллигига

ТАЯНЧ НУҚТАСИ

«Таълимнинг ўз ичиди мактабга таълим, умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини қамраб олувчи узлуксиз ва изчил тизими барпо этилади».

(«Қадрлар тайёрлаш миллий дастури»дан).
Тошкентнинг шундайгина биқинида, катта халқа йўлининг «Уч қаҳрамон» чорраҳаси яқинида бир коллеж бор. Унда бўлиб, таълим-тарбия жараёнлари билан танишсангиз, ўзингизни бутунлай янгича оқим, янгича ҳаёт бағрида сузиб юргандек сезасиз. Ҳарқалай, икки йилча илгари коллежда қўрганларим, ўқитувчилар, мураббийлар, коллеж бошқаруви раҳбарлари билан суҳбатлар мобайнида жамоанинг орзу-режалари ҳақидаги эшитганларим менда шундай таассурот уйғотганди. Бунга эшитиб, коллеж директори Сайдиқарим Раҳмонбердиев ўйга толди.

— Сиз-ку, коллежимизга биринчи келишингиз, — деганди ўшанда Сайдиқарим Абдуқаримович. — Лекин саёй-харақатларимизни мунтазам кузатиб юрган баъзи мутахассислар ҳам коллежимизда бошланган ишларни, истиқбол режаларимизни қўллаб-қувватлашларини ис-тардим.

Тошкент ижтимоий-иқтисодиёт коллежи директорлигига Сайдиқарим Раҳмонбердиев 2002 йилнинг июнида тайинланди. Дастлабки қадамлар сифатида коллеж жамоасининг устувор вазифалари ишлаб чиқилди, мақсадлар аниқ белгилаб олинди. Шунга монанд бошқарув таркиби шакллантирилди. Ҳам ўқитувчилар, ҳам талабалар учун бирдек тартиб-қоидалар ўрнатилди.

Уш кезлардаги ўқув-тарбия ишлари, амалий машғулотлар савиясини шундан ҳам билиш мумкинки, 2001-2002 ўқув йили жамоада бор-йўғи тўрт нафар доимий ишловчи педагог бўлиб, дарс ва амалий машғулотларни вақтбай асосида келиб-кейтиб ишловчи 18 мутахассис олиб борарди. Табиийки, бундай шароитда коллежнинг

лиқда ўтказилган бу анжуманда коллеж педагогик жамоаси изланишларининг дастлабки натижалари таҳлил қилиниб, асосий эътибор бундай мажмуада таълим-тарбия режалари ва дастурларининг ўзаро мутаносиблиги, узлуксиз таълим тизимида маънавий-ахлоқий тарбияни олиб боришда миллий ва умуминсоний кадриятларнинг уйғунлигини таъминлаш масалаларига қаратилди. Илмий-амалий конференция дастлабки таҳрирларга асосланиб, мактабга ва умумий ўрта таълим муассасаларини қўшиб, яхлит мажмуа сифатида лойиҳалаш, уларни ташкил этиш ва бошқариш учун вилот ўрта махсус касб-хунар таълими бош-

ЯГОНА АХБОРОТ МАКОНИ

«Таълим муассасаларининг моддий-техник ва ахборот базасини мустахкамлаш давом эттирилади, ўқув-тарбия жараёни юқори сифатли ўқув адабиётлари ва илгор педагогик технологиялар билан таъминланади. Узлуксиз таълим тизимини ахборотлаштириш амалга оширилади».

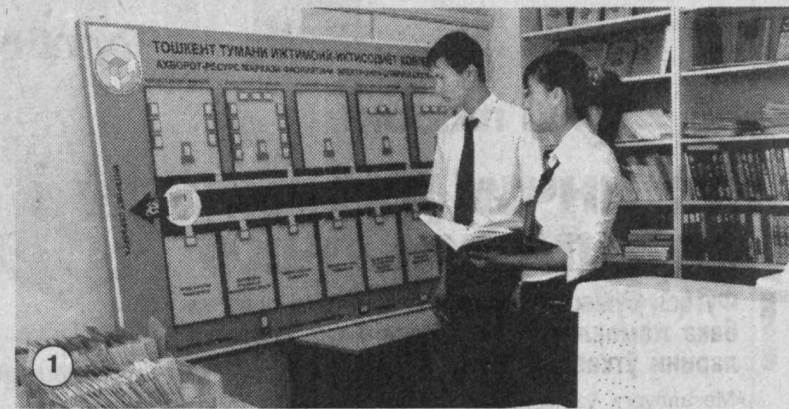
(«Қадрлар тайёрлаш миллий дастури»дан).
Замонавий ўқитувчи қандай бўлиши керак? Ахборот комму-никациялар жадал ривожла-

кин.
Нихоят, ягона ахборот-ресурс марказида жамланган таркибий тузилмалар хусусияти ва имкониятларига назар ташлаш пайти келди. Чунинчи, ахборот-кутубхонада компьютер ва видеопроектор орқали керакли маълумотларни олиш мумкин. Китоаблар, журналлар, дарсликлар электрон шаклда жойлаштирилган. Уларни ўқиш, нуска қўчириб олиш имкони бор. Ахборот-кутубхона ўқувчиларга мўлжалланган аудио ва видеокевлар базасига ҳам эга. Чет тилларни ўрганишни енгиллаштирувчи машғулотлар овозли, видеоахборот тарзида, турли форматларда тақдим этилади.

чиларининг педагогик маҳоратларини оширишда телекоммуникация, ахборот технологияларидан фойдаланишнинг аҳамияти масалаларига бағишланди.
Кўришиб турибдики, коллеж-да замонавий дарсининг янги модели шакллантирилиб, тақомилига етказилмоқда.

«ЎҚИ, ЎРГАН, ЎЙЛА, ЖАҲОНГА ИНТИЛИ!»

«Таълим олувчиларнинг юксак тайёргарлик даражаси, малакаси, маданий ва маънавий-ахлоқий савиясининг сифатига нисбатан

этиб, 30 ўғил-қизни бағримизга олдик...

Коллеж ўқитувчиларининг малакаси, дарс машғулотларининг савияси, ўқитиш самарадорлигини кўрсатувчи мисоллар етарли. Шунга айтиш қийин, ҳар йили битирувчиларнинг 15-20 фоизи олий ўқув юртига қабул қилинмоқда. Ўтган йили ўқитувчи Сабоҳат Усмонова «Йилнинг энг яхши касб-хунар ўқитувчиси» кўрик-танловининг иккинчи босқичида биринчи ўринни эгаллади.

Бу яхши, ақбатта. Лекин коллежда маънавий-ахлоқий тарбия етакчи ўрин тутди.

муш медал соҳибни Гулчехра Эргашева стадион бўйлаб коллеж байроғини баланд кўтариб ўтди.

Умуман, талабалар орасидан чемпионлар, қизил белбоғ соҳиблари, совриндорлар етишиб чиқмоқда. Жаҳонгир Усмонов, Фаррух Фазлиддинов, Элбек Чиннибеков, Умида Низомиддинова, Хусниддин Низомиддинов, Зиёда Раҳмонова, Жасур Тўхтаев каби иқтидорли талабалар коллежда эз эмас. Чунинчи, Ўзбекистон кикбоксингчиларининг сўнгги чемпионатида биринчи курс талабаси Фаррух Фазлиддинов голибликни қўлга киритди.

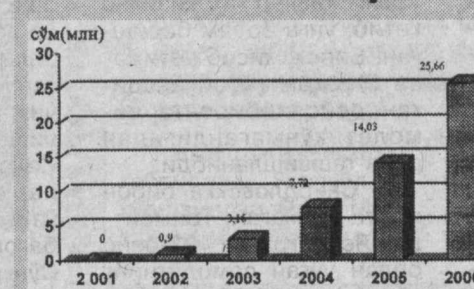
Таълим, ўқиш, спорт ва меҳнатдаги ютуқлари учун педагог ва талабалар «Меҳнатни шарафлаш китоби»га киритилди. Тўрт йилдан бундан унга тўрт устоз ва саккиз талабанинг номи ёзиб қўйилди. Энди кафедра мудири Роҳила Жумагулова, назорат гуруҳи раҳбари Зулхумор Худойхўжаева, талабалардан Дурдона Халилова, Асомиддин Хасанов, Махмуджон Аҳмаджонов кабиларнинг намунали ишлари ва саботли ўқишлари бу шухрат китоби саҳифаларида келгуси авлодлар учун ибрат сифатида сақланади.

Айни шу жихатлар маънавий ва жисмоний баркамол ёшларни тарбиялашда муҳим ўрин тутди. Коллежда бу жараённинг ҳам ўз йўналишлари бор. Пойтахт театрлари спектакллари, жамоа бўлиб кўришлар, ёшлар маркази, телестудиядаги бадиий-ижодий изланишлар, «Фонус» ракс дастаси ва тўғрақлардаги машғулотлар, тарбиявий соатлар ва сиёсий ўқишлар бунда муҳим аҳамиятга эга.

... Коллежда шундай воқеани завқ билан эслаб юришди. Шотландиянинг Ўзбекистондаги элчихонасида дўст мамлакатнинг миллий байрами нишонланмоқда эди. Унга коллеж талабалари ҳам алоҳида тайёргарлик кўришди. Шотландиянинг миллий кадриятларига бағиш-

ланган кўргазма тайёрлашди. Талабалар «Энг яхши газета шарҳи», «Энг яхши савол эгаси», «Энг антика иш» номинациялари бўйича Шотландия мамлакатаи ва халқининг ҳаётига оид билимларини

Бюджетдан ташқари маблагнинг ортиши

— Зеро, чинакам шон-шухрат ва юксак эътиборга ҳақиқий меҳнат орқали эришилади, — дейди коллеж директорининг маънавият ва маърифат ишлари бўйича ўринбосари Дилобар Мўминова. — Шу боис меҳнатни шарафлаш кунини нишонлашга алоҳида эътибор берамиз. Шу кунга икки кўрик-танловлар яқунлиниб, голиблар тақдирланди. Ўтган йили педагогларимиздан Шаҳзода Иброҳимова, Муаттар Исокова, Ҳасима Асомова, Махмуда Охунова турли йўналишларда голиб деб топилди. Талабалардан Алия Қодирова «Энг яхши реферат», Назоқат Зуфарова «Энг яхши мустақил иш» кўрик-танловларининг голиблари бўлишди.

Талабалар фан олимпиадаларида ҳамма муваффақиятли иштирок этишди. Чунинчи, сўнгги ўқув йилида ўз йўналишлари бўйича туман биринчилиги учун 31, вилот биринчилиги учун 5 талаба қизини курашди. «Қамолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг бошланғич ташкилоти раиси, талаба Санжар Икромов «Келажак овози» кўрик-танловининг республика босқичида бизнес-режа номинацияси бўйича биринчи ўринни эгаллади.

Юксак маънавий-ахлоқий фазилатли баркамол инсонларни тарбиялашда спорт ишлари кенг йўлга қўйишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Аънаваный югурувчилар кунни ўтказиладиган енгил атлетика мусобақаларида барча ходимлар ва талабалар стартага чиқишди. «Баркамол авлод», «Шунқорлар» ҳарбий-спорт ўйинлари, «Кувноқ» спортлар мусобақалари, «Алломиси ва Барчиной» тест синовлари катта спорт байрамига айланиб кетди. Улар йиллик аънаваный «Саломатлик кун» спартакиадаи билан яқунлади. Сўнгги спартакиадада иқтидорли талаба, катрат бўйича 2006 йил Ўзбекистон чемпиони, Жаҳон чемпионатида ку-

намоиш қилдилар. Талаба С. Болтаева Шотландия мамлакатаи ҳақидаги барча саволларга инглиз тилида жавоб берди ва энг қимматбаҳо савга соҳибаси бўлди.

Талабаларнинг яқунловчи чиқишлари хорижий дўстларимизни лол қолдирди. Чамаси, улар ўзбек йигит-қизлари шотланд халқ рақсини ижро этишларини ҳаёлларида ҳам келтиришмаганди. Бунинг учун талабалар Интернетга кириб, шотланд халқининг миллий кийимларини ўрганишди, керакли андозаларни олиб, уларни тикиди. Шотланд миллий мусикасини ёзиб олишди. Кўриниб турибдики, бундай тайёргарликлар ўз самарасини берди.

Тошкент ижтимоий-иқтисодиёт коллежнинг педагог-талаба-жамият занжиридаги фаолиятдан бундай мисолларни қўллаб келтириш мумкин. Бу билим ва хунар таълими масканида ўзини таниган, ўзининг чуқур идрок этувчи навқирон авлод қамол топмоқда. Таълим соҳасидаги ислохотлар бу жараён самарадорлигини муттасил ошириб бораётир.

Суҳбатлар пировардида директор коллеж учун 450 ўринли янги бундо қуриб бекитилган, унга давлат бюджетидан 1 миллиард 320 миллион сум маблаг сарфлангани ҳақида ифтихор билан гапирди. Табиийки, уни айланиб кўрдик, лекин бу энди алоҳида ҳикоя. Бирок, шунга таъкидлаш мумкинки, миллий мустақиллик ёшлар тарбиясида, уларни янги шароитларда яшашга тайёрлашда мисли йўқ бир инқилоб ясади. Тошкент ижтимоий-иқтисодиёт касб-хунар коллежи жамоаси ўзининг фаол ижодий-педагогик саёй-харақатлари билан тақдир қилиш ва бу йўналишдаги изланишлар учун муносиб андозага айланди.

Жўра САДУЛЛАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»
муҳбири.

СУРАТЛАРДА:

(юқоридан) 1. Талабалар Раҳим Низомиддинов ва Нигора Мирзаахмедова. 2. Кимё-биология лабораториясида амалий машғулот пайти. 3. Электрон дарсликлар — пухта билим асоси. 4. Кафедра мудири (чапдан) Жамила Алиева, Ноила Тожибоева, Мастура Холикова, Роҳила Жумагулова ва Раъно Халиловалар педагогик тажрибалар билан ўртоқлашишадир.

Еркебой БОТИРОВ олган суратлар.

БОҒЧА - МАКТАБ - КОЛЛЕЖ

мажмуаси узлуксиз таълим тизимининг яхлит ўзбекона моделини яратиш борасида
Тошкент ижтимоий-иқтисодиёт коллежида олиб борилган изланишлар самараси бўлди

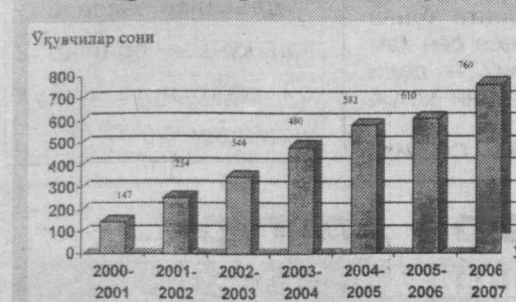
Бу тизимда электрон кутубхонанинг ўрни алоҳида. Унда марказлашган ҳолда олинган 35 та ва бевосита коллеж ўқитувчилари ҳамда ўқувчилари яратган 22 та электрон дарслик мавжуд. Жами 56 минг 44 та китоб тўпланган, 57 та электрон дарслик, 26 та проекцион қўланма, 210 та маъруза матни компьютерга киритилган. Бу ерда Интернетдан материаллар ва маълумотлар тўплаш мумкин. Электрон каталог керакли адабиётларни топишни тезлаштириди. У муттасил янгилаб, тўлириб борилади. Компьютер, сканер, ТВ-тунер, принтер ва бошқа қурилмалар, телестудия ва фотостудияда тайёрланган материаллардан фойдаланиб, ўқитувчилар лингфон хоналарида дарс машғулотлари олиб боришади. Кафедраларда ахборот-кутубхона базасида тўпланган маълумотлар таҳлил қилиниб, уларга тақриз берилади. Абонент компьютерларидаги маълумотлар қиёсланиб, хулосалар чиқарилади. Ўз навбатида ўқувчилар ҳам истаган компьютер орқали кафедраларда яратилаётган қўланмалар, муайян дарс матни билан танишшилари, тест саволлари асосида билимларини мустахкамлаб боришлари мумкин.

қўйиладиган талабларни белгилаб берувчи давлат таълими стандартлари яратилди ва жорий этилди».

(«Қадрлар тайёрлаш миллий дастури»дан).
Бу билим ва касб ўрганиш маскани ўзининг буюк келажакини бунёд этаётган бутун бир мустақил мамлакат қонунлари ва дастурлари асосида яратилган ўз ички тартиб-қоидалари, ўз раъзи белгилари, яъни байроғи, рамзи, шори ва ҳайро, ўз мадҳиясига эга. Муайян пайтларда Дархон кишлоғи узра тантанавор куй са-

Ўқувчилар сонининг ўсиши

нуфузи пасайиб, билим ва касб-хунар эгаллашга талабдорлар камайиб кетганди. Бунга тассавур этиш учун 2000-2001 ўқув йилида коллежда бор-йўғи 147 талаба билим олганини айтиш қийин. Ҳолбуки, бу пайтга келиб, мамлакатда «Қадрлар тайёрлаш миллий дастури»нинг иккинчи босқичи вазифаларини бажаришга киришилди, улар ҳийла мураккаб бўлиб, педагогик жамоалардан юқори савоҳат ва катта маҳорат талаб қиларди.

Шу боис биринчи қадам сифатида, маънавий-ахлоқий тарбия, ўқитиш, касб ўргатиш, мустақил мамлакатнинг келажакини ўз қўлларига олишга интилувчан йигит-қизларни тарбиялаш жараёнларининг жорий ва истиқбол режалари ишлаб чиқилди. Ишда ўзгариш ясаш имконини берувчи омил сифатида ўқитувчилар ва ишлаб чиқариш таълими усталарининг муқим жамоасини шакллантиришга киришилди.

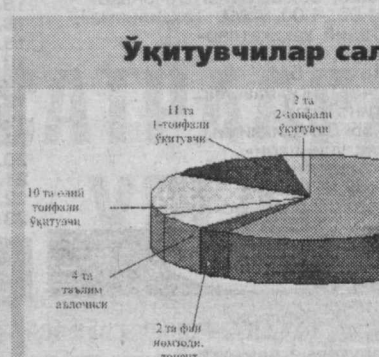
Бу тизимсиз жараён исзис кечмади, албатта. Ҳозирги пайтда коллежда икки фан номзоди, доцент, тўрт таълим алоҳи-чи, ўн олий, ўн бир биринчи тоифали, икки иккинчи тоифали, қирқ бир олий маълумотли ўқитувчи ва мутахассис меҳнат қилмоқда.

Беш йил давомида шундай ўқув-педагогик салоҳиятга эришилди. Албатта, бу осон бўлмади. Айни пайтда ғайрат-ташаббусли янги-янги мутахассисларни топиш, изчил қайта тайёрлаш асосида ўқитувчи ва таълим усталарининг малакасини ошириш, услубий, илмий-педагогик изланишларга рағбатлантирувчи ижодий муҳит яратиш лозим эди. Ёш ўқитувчилар касбаи бунда асосий ўрин эгаллади. Дарсларни ташкил этиш босқичлари тақомиллаштирилиб, 52 та замонавий ўқитиш усули жорий этилди. Оқик дарслар, педагогик ўқишлар, илмий-амалий конференциялар аънаваный тус олди. Бу жараёнда узлуксиз таълим тизими — боғча-мактаб-коллеж мажмуасини шакллантириш имкониятлари ва унинг самарадорлиги масалаларига бағишланган илмий-амалий конференцияда алоҳида аҳамиятга эга бўлди.

Таълим органлари, олий ўқув юртилари ва Тошкент тумани ҳокимлиги билан ҳамкор-

кармаси таркибида ўқув-услубий бирлашма тузиш, ҳамкор олий ўқув юртиларининг бу жараёндаги иштирокини фаоллаштириш, ишда ту-тувчи тавсияларни қабул қилди. Шу тариқа 2005 йилнинг 15

июни «Боғча — мактаб — коллеж» мажмуаси ташкил этилган кун бўлиб қолди.
Бу ислохот таълим-тарбия самарадорлигини янги, юқори поғонага кўтарди. 17-боғча, 22-мактаб ва коллеж яхлит таълим-тарбия маконига айланди. Уларда таълим-тарбия жараёнлари мувофиқлаштирилиб, босқичма-босқич тўлириб борилаётир. Илгор, изланувчи ўқитувчилар ва ишлаб чиқариш таълими усталари томонидан 39 та услубий қўланма ва ўнлаб электрон дарсликлар яратилди. Коллеж услубчиси Ҳасима Асомова ишлаб чиққан «Ўқитиш-

нинг интерфеол усуллари» қўланмасида баён этилган гоё ва мақсадлар уларнинг негизини ташкил этди. Ўқув қўланмаларининг ақсарияти вилот ўрта-махсус, хунар-техника таълими бошқармаси, олий ўқув юртилари услубий кенгашлари томонидан маъқулланиб, кўп нускада нашр этиш учун тавсия қилинди.

Мажмуа фаолиятининг дастлабки натижалари таълим органлари мутахассислари, Тошкент Давлат педагогика университети олимлари иштирокида ўтган иккинчи илмий-амалий конференцияда умумлаштирилиб, маъқулланди.

Шундай қилиб, замонавий таълим-тарбия услублари ва технологияларини пухта эгаллаб олган ўқитувчилар ва ишлаб чиқариш усталари жамоаси Президентимизнинг фармонлари ва қарорлари асосида жисмоний ва маънавий баркамол кадрларни тарбиялаш, ёшларни касбий рақобат қилиш бўлган бозор муносабатлари шароитида яшаб, меҳнат қилишга тайёрлашда ишончли таянчга айланди.

Давлатимиз раҳбарининг 2002 йил 30 майдаги — «Компьютерлаштиришни янада ривожлантириш ва ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони коллежимизда электрон ўқитиш базасини яратиш, ахборот инфратузилмасини вужудга келтириш имконини берди, — дейди директорининг амалий таълим ишлари бўйича ўринбосари Дилбар Муҳаммаджонова. — Замонавий дарс жараёнига педагогик, психологик, дидактик, техник воситалар яхлит бир бутунлиқ, узвийлиқда сингир кетди. Илгор педагогик технологиялар таълим-тарбия ишида зарур қулайликлар яратди. Уни муқаммал эгаллаб олган ўқитувчилар

Яна бир ҳолат ҳам ниҳоятда ибратли. Телестудияда яратилган овозли фильмлар коллеж ҳаётининг барча йўналишларини қамраб олмоқда. Улар ота-оналар, оқик эшиклар кўнлари ташириб буюрган абитуриентларни коллежда ўқитиш, касб ўргатиш жараёнлари билан таништириди.

Шу тариқа ахборот-ресурс маркази таълим-тарбия жараёнида замонавий педагогик технологияларни жорий этишга кенг йўл очди, ўқитиш-касб ўргатиш самарадорлигини кескин кўтармоқда. Педагогик жамоатчилиқда унга қизиқиш қучаймоқда. Бунга шундан ҳам кузатиш мумкинки, Тошкент шаҳар замонавий маълумотлар технологияси маркази «Танқидий фикрлаш кўникмаларини ривожлантириш учун интерфеол методлар» мавзусидаги айнан шу жамоа тажрибасига бағишланди. Низомий номидида Тошкент Давлат педагогика университети олимлари ҳам ахборот-ресурс маркази фаолияти билан чуқур танишиб, шу тажрибалар асосида педагогик жамоатчилик учун «Таълим жараёнини ахборот билан таъминлаш» ташкил этиш хусусиятлари ва уни амалга оширишнинг амалий жихатлари» мавзусида илмий-амалий семинар ташкил этилди. Кунга кеча эса, Тошкент давлат молия институтини олимлари иштирокида ўтказилган илмий-амалий конференция махсус фан ўқитув-

долари янграйди. Мадҳиянинг куйидаги сўзлари навқирон йигит-қизларнинг халққа, шу азиз юртга қасамдидек жарағлайди:
Озод Ватан ичра — сен обод макон,
Муқаддас даргоҳсан, маърифатга кон,
Илму хунар билан азиздор инсон,
Сенга таъзимдаим, сенга шараф-шон!...
Коллеж ташкил этилганидан бунён 760 битирувчи малакалик кичик мутахассис дипломинин олди. Бугун етти йўналиш бўйича 758 ўқувчи билим эгаллаётир. Ижтимоий-гуманитар, аним, табиий, молия, ҳукушунослик фанлари кафедраларида уларга пухта билим берувчи юқори малакалик педагог-ўқитувчилар жамланган. Ўқитиш ва амалий машғулотлар савиясининг муттасил кўтарилиб бораётганлиги, битирувчилар ўз йўналишлари бўйича муваффақиятли ишлаб ёки олий ўқув юртиларда ўқишаётганлиги коллежнинг нуфузини кўтарайтир. Шунинг учун ҳам унда билим олиш, касб эгаллашга иштиёқмандлар етарли.

— Бу ўқув йили учун 210 ўқувчи қабул қилишимиз керак эди, — дейди Сайдиқарим Раҳмонбердиев. — Талабгорлар қўлгили учун ҳеч иккиланмай, 390 балани қабул қилдик. Яна битта синф ташкил

Футбол

Олий табақа

БИРИНЧИ ДУРАНГ,
ДАСТЛАБКИ ОЧКО

Футбол бўйича мамлакат чемпионати олий табақа жамоалари навбатдаги 7-тур учрашувларини ўтказдилар.

«Металлург» ўз майдонида «Вобкент» жамоаси билан баҳс юритди. Мухлисларнинг бу учрашувдан умидлари катта эди. Уйин кутилганидан, майдон эгаларининг ҳужумлари билан бошланган бўлсада, улар 90 дақиқа давомида меҳмонлар дарвозасини ишғол этолмадилар. Мухлисларни қониқтирмаган бу учрашув 0:0 ҳисоби билан аяқланди. Нихоят, «Металлург» биринчи дуранинг ва дастлабки очкони қўлга киритди. «Металлург» рақиби «Вобкент» эса

бу натижадан сўнг ўз ҳисобидига очколар сонини 4 тага етказиб олди. Турнинг бошқа учрашувларида куйидаги натижалар қайд этилди: «Трактор» — «Нефтчи» — 0:2, «Локомотив» — «Шуртан» — 0:0, «Машъал» — «Андижон» — 2:1, «Самарқанд» — «Курувчи» — 1:1, «Навбахор» — «Тўпаланг» — 2:1, «Кизилқум» — «Насаф» — 3:1, «Бухоро» — «Пахтакор» — 0:1. Навбатдаги учрашувлар 4, 5 май кунлари бўлиб ўтди. «Металлург» «Локомотив»га қарши майдонга тушади.

Биринчи табақа

«Кимёгар» ўз майдонида «Косонсой-Заковат» жамоасини қабул қилди. Учрашув тенг курашлар остида ўтди ва майдон эгалари сўнгги дақиқада муҳим галабага эришди. Бу — жамоанинг тўртинчи галабаси бўлиб, 14 очко билан 3-ўринга кўтарилиб олди.

«КИМЁГАР»

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

Вилотимизнинг иккинчи вакили «ОТМК» жамоаси «Машъал-2» га қарши баҳс юритди. Уйин 1:1 ҳисобида аяқланди. «ОТМК» 11-поғонани банд этиб турибди.

бугун ва эртага бўлиб ўтди. «Кимёгар» ўз майдонида «Жайхун» жамоасини қабул қилади. «ОТМК» жамоаси эса «Цементчи» билан баҳс юритади.

Талъат ЮСУПОВ.

Аъзам АЗИМИЙ

МУҲАББАТ БҶУРОНИ

Амалиёт тугашига ҳали йигирма кунча бор эди. Қўйтош кони директори Эзбин жилмайганча, қўлимга иккита хат тутқазибди. Уларнинг бири Ленинград Тоғ институтидан бўлиб, менинг «Конларни ўзлаштиришда учинч апаратларидан фойдаланиш» мавзусидаги илмий ишим 3-5 октябрда муҳокама этилиши маълум қилинган эди. Иккинчи хат эса, институтининг ректори Ниёзовдан Эзбинга йўлланган бўлиб, менинг Ленинградга сафаримни моддий таъминлаш сўралган эди. Мен кон раҳбарига қараб, елка қисдим у эса:

— Оқ йўл, лочин! Оқ йўл! — деди-да, қўлимга яна бир конверт берди. — Бунда сафардаги харажатларингга етарли пул ва Тошкентдан Ленинградга-ча авиабилет бор.

Тошкент аэропортидан кўтарилган самолёт уч соат парвоз қилиб, тўсатдан йўналишини ўзгартириб, Свердловскинг Кольцово аэропортига қўнди. Стюардессанинг салон радиосидан хабар беришча, самолётимиз, қандайдир кучли магнит бўрониغا тушиб қолибди...

Йўловчилар иссиқ ўринларини ташлаб, муздек шамол эсиб турган ташкарига чиқишни истамай, шовқин кўтардилар. Стюардесса эса, уэр сўраб, уларни тинчлатиришга уринарди. Менинг тепамда келганда эса, энгашида, фамилиямни сўраб олгач, қўлимга деди:

— Барча нарсаларингизни олиб, оркамдан юринг! Биз эшikka этганимизда, салонга кирган бошқа бир стюардессага: «Мана сен ахтарган йўловчи» деб, мени топширди.

— Салом, мен Иринаман, — деди чиройли киз ёқимли жилмайиб. — Самолётнинг эрталабча ушланиб қоладиган бўлди.

Трап олдида кутиб турган енгил машина бир зумда бизни аэропорт ташкаридаги майдонга олиб чиқиб қўйди. Ирина билан таксига ўтириб, шаҳарга йўл олди.

— Менга жуда ёқдинг, — деди Ирина, совқотган қўлимни иссиқкина қафтига олиб. — Бир сўз демай, ортимдан эргашдинг!

— Ленинграддаги студентлар йиғилишига кетаётганим учун мени кутиб олдинг деб ўйлаб, кетингдан кетавердим, — дедим мен соддалик билан.

Ирина ханда уриб, қулиб юборди.

— Москвага, ҳукумат йиғилишига кетаётган хўжайинларни ҳам бундай кутиб

олишмаган! Мен дугонанинг топширигини бажардим холос, — деб Ирина қўлимни сиқиб қўйди. Унинг айтишича, яхши кўрган дугонаси бугун кўнғироқ қилиб, ундан 29 сентябрь кўни Кольцово аэропортига келиб қўнган ҳар қандай самолёт рейси рақами ва қўнган вақти рақамига 44 ни қўйишни, ҳосил бўлган йиғинини эса, 12 га бўлишни илтимос қилган. Унинг илтимос қилишча, сонлар йиғиндиси қолдиқсиз бўлибди, 5 рақами ҳосил бўлган рейсда сўйган йиғити келиши керак экан. Шунинг учун Ирина, бугун барча ишларини четга суриб, бу фаройиб ҳисоб билан шуғулланган. Иринанинг машғулотида хабар топган бошқа қизлар ҳам қизиқиб кетиб, унга ёрдам беришган. Бироқ, ҳисоб натижаси 5 рақамига айланмаган, рақамий рейсда биронга самолёт кўнмаганлигидан роса ташвишланибди.

— Свердловска бирон марта қўнмаган, Тошкентдан Ленинградга 103-рейс билан учган самолётнинг айнан соат 18.30 да Кольцовога келиб қўнганини эшитиб, оғзим очилиб қолди, — деди Ирина завқ билан. — Ахир бундаги 103 рақами, аслида 4, яъни 1+3, 18.30 эса (1+8+3) 12, уларга 44 ни қўйса, 60 чиқиб турибди! — Ҳўш, нима бўпти? — Ҳўш ни 12 га бўйсанг 5 чиқади-ку, ахир!

— Аммо бунга менинг нима алоқам бор? — ҳайрон бўлдим мен.

— Вой, тентаг-эй! Ҳаммаси сени деб бўлапти-ку, ахир! Сенинг фамилиянгнинг эса унинг ўз оғзидан эшитиб, ёзиб олганман, — деб фамилиям ёзилган қозғор парчасини узатди. — Аммо Ливия сени сўйиб, исмининг Азимий деб атайди. Шунинг учун сени биз доимо шундай атаймиз!

Ливиянинг исмини эшитишим билан юрагим гулллаб ура кетди. Иринанинг гаплари қўлимга кирмас, оқ қайинзорларни ёриб ўтган йўлни кети кўринмасди. Вақт худди тўхтаб қолгандек... Нихоят, машина поезд йўлини кесиб, шаҳарга кирди.

Машинадан тушгач, Ирина қўлтигимдан олиб, йўл бошлади. Келинникига биринчи бор келётганим куёвдек, юрагим тез-тез тепарди. Қайси қаватга кўтарилганимизни ҳам, эшикни ким очгани мен қандай кирганимни ҳам билмай қолдим. Кўзим фақат Ливиянинг онасига тушганидагина ўзимга келдим. У мени қўриши билан, негадир, тахтадек қотди. Қандайдир бир идиш қўлидан тушиб, синди. Аммо, ўзини тезда

ўнглаб олди-да, чиройли юзига табассум билан келиб, пешонамдан ўпди.

— Э-х, худойим! Қизим ҳақиқатдан ҳам сеҳрғарга ўхшайди, — деди Маргарита Николаевна. — Бугун Ливия сизнинг келишинингизни айтганида, худо ҳақи, ишонмаган эдим...

— Кечирасиз, Ленинградга уаётган самолётимиз, қандайдир магнит бўрониغا учраб, мен бесўров уйингизга келиб қолдим, — деб уэр сўрадим. — Самолёт муҳаббатим бўронига учради, азизим! — деди хонадан отилиб чиққан Ливия бўйинига осилиб. — Менинг ноламни тангри инобатга олди! Бу гал ҳам ўз қароматини кўрсатди!

Гангур-гунгуримизни эшитиб, ичкаридан қолқора сочларига оқ оралаган, эллик ёшлардаги, келишган бир киши жилмайиб чиқди. Кўринишидан Ливиянинг отасига ўхшарди. Салом бериб, тортинибгина кўл чўзсам, у худди ўзбекларга ўхшаб, мени баргига босиб, қўришди. Сўнгра Ливия билан мени баргига олиб, ичкарига бошлади. Кейин билсам, бугун Ливиянинг туғилган кўни бўлиб, меҳмонхонада унинг дугоналарини яқинларидан иборат беш-олти киши ўтирарди. Алексей Георгиевич мени қўймай, тўрга, Ливия билан Иринанинг ўртасига ўтказди.

— Бу йигит — Азимий! — деди Алексей Георгиевич мени даврадиларга таништириб ва — Ливиянинг ақин дўсти, — деб қўшиб қўйди.

— Дадажан, нималар деяпсиз? — деди Ливия эрқаланиб, — менинг ақин дўстим гарчи ўзимдан анча катта бўлсада, бўлат Ахужава, яна бири Волода Высоцкий. Азимий эса менинг севган йигитим!

— Ливия, киз боласан ахир! Қара, хатто, йигитинг ҳам қизариб кетди! — деб Ирина дугонасига танбех берган бўлди.

— Худонинг хоҳиши билан бўлаётган нарсани бандасидан ашириш уят! — деди ва менга сирли бир қараб, сўради: — Ёки сизларда бошқачами?

— Шарқ ўлкаларида урф-одат бутунлай бошқача. У ерда эркак ва аёл, ота-она ва болалар ўртасида аниқ чегара ҳамон сақланган, — ўзини Ахужава деб танитган киши менинг ўрнимга жавоб берди. — Шарқ ёшлари ота-онанинг олдида севганининг пинжига кириб ўтириши у ёқда турсин, хатто, севги ҳақида гапиришга ҳам ботинолмайдилар.

(Давоми бор).

ХОТИРА УЙҒОНСА
ЎЗГАЛДИР

Пойтахтимизда «Хотира уйғонса ўзгалди» мавзусида маънавий-маърифий анжуман бўлиб ўтди. У Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси, «Саодат» журнали ҳамда «Шаҳидлар хотираси» хайрия-жамғармаси томонидан ташкил этилди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари қўмитаси раиси Хуршид Дўстмухамедов, «Саодат» журнали бош муҳаррири, Ўзбекистон халқ шоири Ойдин Хожиёва, «Шаҳидлар хотираси» хайрия жамғармаси раиси, адабиётшунос Наим Каримов ва бошқалар мамлакатимизда Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида тарихимизни асл ҳолича ўрганиш, аждролларимизнинг бой меросини асраб-авайлаш ва тарғиб этишга алоҳида эътибор қаратилаётганини таъкидладилар.

Анжуманда миллий матбуотимиз фидойиларининг ҳаёти, фаолиятига оид хотиралар ёдга олинди.

ЎЗА.

Шеърят

Соғ-омон бу жонинг севинчга тўлсин

САБОҚ

Дўстларим озаиб кетди тунов кун,
Бошимга бир қулфат ёлган эди.
Синовдан тик туриб ўтсам ҳам гарчи
Пешонам устига ёзилган эди.

Бир менми десам денг, қўпчилик экан,
Дўстлари озаиб кетган одамлар.
Ҳаммаси уйчан-у, ҳаммаси хайрон,
Чалқашиб кетганди босган қадамлар.

Булутдан тиниқиб олган қуёшдай,
Тиниқиб боради энди тушунча.
Кимга қанча меҳр берган бўлсанг гар,
Демак содиқлик ҳам бўлар ўшанча.

Дўстлар ҳам синовда синиб қолар гох,
Дўстлар ҳам аслида бир хил бўлмайди.
Айниқса бошингга иш тушган чоғи,
Умидвор бу кўнглинг сира тўлмайди...

Кўрғонинг одамга сиймай кетибди,
Соғ-омон бу жонинг севинчга тўлсин.
Бир дўстинг иккита қўлайиб келди,
Бу ёғи шу сабоқ сенга дарс бўлсин!

ТУЛПОР

Тушов солаверар оёқларига
Қон оққан товони яра боғлайди.
Шўнчалик қарига заҳар қўйилган,
Душман ўз-ўзининг кўнглин қолғайди.
Оёғи боғлиқ от боғловда қолмас,
Туғви тағида олов ёқади...
Юз душман ичидан чиқар қўрдак,
Юз марднинг тўпидан тулпор чиқади.

Кўнғилдаги
ГАПЛАР

Мен икки ҳолатнинг гувоҳи бўлдим,
Тушуна олмадим уринмай ҳарчанд;
Кенг жойда мушт еган хафа турибди,
Тор жойда ош еган негадир хурсанд!

Бир гапни қадимдан айтиб келамиз,
Душманинг биттаси қўпчилик қилади.
Эзлик йил ўзимда синаб кўрдим мен,
Аслида дўстинг ҳам битта бўлади.

Қуёшга дўк уриб кўрди булутлар.
Емгилар ёдириб, туман тутарди.
Қуёшнинг тарафин олгандек гўё,
Майсалар бошини дадил қўтарди.

Тоғ ҳам қўлар теша билан уринганга,
Худо берар пирим деб, суриганга
Бу ўзбекининг орзуси ҳеч адо бўлмас.
Тўй қиламан, дейди йўлда қўриганга.

Менинг дардим нима бўпти,
Эл дардидан қичқирди.
Элдан олдин қўлар кунни
Тақдир, ўзинг кечиктир.
Элга берсанг эл қўлгагай,
Элдан бошинг қичқмасин.
Юрагининг юрт ишқидан
Бошқа олов ёқмасин!

Хар битта ҳикматдан сабоқ ол, аммо
Хар ҳалай ўзинг ҳам мулоҳаза қил;
Қўларига не учун киприк қўриқчи,
Деворнинг ичиди нега энди тил!

КАДР

Ўз-ўзинг қадрига етмасанг,
Ўзгалар қадринга етмайди.
Ҳамиша тўрт қўзинг тугал бўл,
Олдиндан бегона ўтмайди.

Осмондан тушмайди бойлик ҳам,
Елканда кетмонинг, ор қилма.
Бўй торган боланга хўшёр бўл,
Муқоссир юртларда хор қилма.

Ниятлар ҳамиша қўп бўлар,
Қанийди хар бири ушалса.
Бу элнинг қудрати тўлқинди,
Бошимиз бир жойга қўшилса...

ЭСКИ ГАП

Ўзгаларнинг гаплари ёлғон,
Ўзгалардан дўстим йўқ менинг.
Ўзгалар қўл ташла бемалол,
Энг яқининг мен ўзим сенинг.

Кипригимда авайлаб хар кун,
Соғинларда асраб юрман.
Эски гапни янгилаб қўйдим,
— Сени жуда яхши қўрман.

Ҳамид НОРКУЛ.

Ҳикоят

ҲАММОЛ БИЛАН
ФИРИБГАР

Бу думалоқ осмон остида бир фарибгар яшарди. У бозорга бориб бир дунё ашёлар харид қилар, аммо бу буюмларни уйига элтиб берган кишига турли важ-корсон кўрсатиб, пул тўла-масди.

Бир кун у сандиқ тўла ишча идиш сотиб олди. Энди кишини чўв туширсам экан, деб аланглаб турган эди, белига арқон боғлаган бир мардикор келиб қолди. Фарибгар мардикор билан савдолашди:

— Менга қара, биродар, мана бу юкчини уйга элтиб бер. Хоҳласанг, хизмат ҳақиға пул бераман, хоҳласанг унча қимматли маслаҳат айтман, турмушингда жуда асқотад. Нима дединг?

Ҳаммол ўйлабди қолди: «Хар кун бировларнинг

юкчини орқалаб оз-моз пул ишлаб турибман. Қани, бу жанобнинг маслаҳатини ҳам эшитай-чи, зора фойдаси тегиб қолса».

У сандиқни елкасига олди. Икковлон йўлга тушди. Анча йўл юриб, ҳаммол нафасини ростлади.

— Хўжайин, сандиқнинг оғир экан, — деди у, — биринчи маслаҳатини айт, зора ундан қувват олсам.

Фарибгар қўлимсираб деди:

— Агар биров сенга озодликдан қўра қўл бўлган яхши деса, ишонма.

Ҳаммол зийрак йигит эди. Юк эгаси ҳамма билдирган гапни айтиб, уни лақиллатаётганини пайқайди. Лекин сир бой бермади.

Бироз юриб сўради:

—Энди иккинчи маслаҳа-

тингни айт, хўжайин.

— Иккинчи маслаҳатим шуки, — деди фарибгар ичиди хурсанд бўлиб, — кимки сенга камбағаллик бойликдан афзал деса, ҳеч қачон ишонма.

Ҳаммол йигит индамай кетаверди. Уйга етдилар. — Мана, уйингга ҳам келдик, — деди мардикор. — Энди учинчи маслаҳатини айтга қол.

— Аввал сандиқни ерга қўй, кейин айтман, — деди фарибгар.

— Йўқ, олдин айтсан, — деб туриб олди ҳаммол. Фарибгар ноилоҳ қолди.

— Учинчи маслаҳатим шуки, биров сенга тўқликдан очлик яхши деса, зинҳор ишонма, хўпми?

— Шу пайт мардикор сандиқни боши баравар кўтариб ерга урди:

— Агар биров мана шу сандиқда биронта идиш омон қолди, деса сен ҳам ишонма, хўпми? — деди ҳаммол ва этагини қоқиб жўнаб қолди.

Сайфи СОДИҚ.

Ўзбекистон телевидениеси кўрсатувлари дастури

ШАНБА 5	ЯКШАНБА 6
O'ZBEKISTON 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 8.00, 14.00, 19.30, 21.00, 100, 400 «Ахборот» 8.35, 9.50, 10.55, 15.00, 14.15, 16.05, 17.05, 20.00, 21.35, 00.30, 4.30 ТВ анонс. 8.40 Олтин мерос. 10.00 Олтин тоғ. Телевизион уйин. 9.25 «Широкор қабулда» 9.55 «Музыка дўни» 10.15 «Рангнамона» — «Дидар» 11.00 «Онлар мактаби» 11.20, 20.10 «Оила ришталари» Т/с. 11.55 «Дил таронаси» 12.00 «Заковат» 13.05 «Икки тақдир» Т/с. 13.45, 1.30 Олтин мерос. 13.55, 19.20, 20.50, 00.55, 3.55 Иқлим. 14.20 «Бекат» 14.45 «Қайтасан, Оймон!» Б/ф. 16.10 «Уйла, Исла, Топ!» — «Эртақлар — ақшиликка етаклар» 17.10 «Минг бир маслаҳат» 17.30 «Шахсий фикр» 18.05 «Охланг оғушида» 19.30 «Еллик наволари» 19.45 «Сиз кутган учрашув» 19.15 «Сувурта оламини» 19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар. 20.05 «ТВ шифокор» 21.40 «Қўлиқ қўлиқ истаиди» 22.05 «CINEMA.UZ» 22.30 «Қўлиқимсан, муҳаббат» (SMS). 22.40 «Труман ҳақида» Б/ф. 00.10, 5.35 Тунги наволар. 00.35 «Юртим бўйлаб» дастури: «Марғилу» 1.40 «Янги кун» 1.40 «CINEMA.UZ» 3.05 «Ҳаёт манзаралари» 3.15 «Охланг» 4.35 «Қўларинг маънос» SPORT 7.30, 10.00, 18.30, 21.30 «Хабарлар» 7.50 Мултифильм. 8.05 «Малаҳов» 9.00 «Бодоро удро» 10.20 «Здоровая семья» 10.40 Конный спорт. Кубок мира. 11.00 «Детский мир» 11.30 Субботний «Ералаш» 12.00 «Путешествия натуралиста» 12.25 «Детективы» 16.30 Футбол. Чемпионат Ўзбекистана. 18.20, 21.50 «Музыкальный тайм» 18.50 «Боевое дело» 19.10 «Файзли ошона» 19.30 «В ялочко» 19.50 «Суперлото» 20.00 «Вести» 20.20 «Полное чудо» 22.10 «Звездный матч» 22.30 «Добро пожаловать или соседям вход воспрещен». Кинокомедия.	YOSHLAR 7.00, 14.00 «Янги тонг» 9.00, 13.15 «Давринг боласи» 9.15 «Омон бўлинг!» 9.20 «Емгир симфонияси» Т/с. 9.55, 15.55, 18.55, 21.55 «Иқлим» 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 «Давр» 12.55 «Ватаним» 10.20 «Артур ва миттвийлар» М/ф. 12.00 «Давр-репортаж» 12.10 «Ишқ ва наво» 12.20, 20.50 «Зерда» Т/с. 12.55 «Ватаним» 13.30 «Бола тилимиди» 15.00 «Чорраҳадаги уй» 15.30 «Муруват» 15.40 «Автопатруль» 16.15 «Табассум қўл» 16.30 «Иккитой хўма йили»га бағишланади: «Саховат» 17.00 «Бемби» М/ф. 18.10 «Қўзғу» 18.30 «Ҳазил мулки» 18.45 «Қаталог» 19.30 «Еллик наволари» 19.45 «Қилин қирқ ёри» 20.30 «Дилроҳ» Мансурхон Нурматов. 21.40 «Панох» 22.30 Жаҳон киноси: «Питер FM» 00.20 «Таскин» TO'SHKENT 7.30 «Салом, Тошкент!» 8.30, 10.55, 11.45, 12.10, 18.45, 19.55, 20.15, 21.25, 21.45, 22.45 «Анонс» 8.35, 18.50 «Ғадалупе» Т/с. 9.15 «Жозоба» 9.30, 18.05, 21.50 «Телекурьер-маркет» 9.50, 18.25, 22.25 «Биласизми?» 9.55 «Маърифат фидойилари» 10.10 «Шунақа гаплар» 10.30 Дилқаш наволар: Илҳом Фармонов. 11.00 «Умид юлдузлари» 11.15 «Саломат бўлинг» 11.25, 19.30 «Музыка SMS» 11.50, 20.50 «Репортаж» 12.00, 17.55 «Афиша» 12.15 Кино «Материалист» 18.30, 20.00, 21.30, 22.30 «Пойтахт» 20.20 Голубая планета: «Приливые моря» 21.00 «Жозоба» 22.10 «Истерьдод» 22.50 Кино «Миссия невыполнима-2» SPORT 7.30, 8.50 «Хабарлар» 7.50 «Бодоро удро» 9.10 «Непутёвые заметки» 9.30 «Пока все дома» 9.50 «Фаворит» 11.00 «Улыбка» 11.15 Живой мир. «Планета Земля» 12.20 «Веселые старты» 13.00 «Ваш соперник гроссмейстер» 13.20 «Файзли ошона» 13.40 Футбол. «Насаф» — «Самарқанд-Д» 14.30 Футбол. «Андижан» — «Кизилқум» 18.00 «Ровесник» 18.20 «Музыкальный тайм» 18.30 «Версия» 19.00 «Спорт уик-энд» 19.40 «Тайм-аут» 20.00 «Вести» 20.20 «Музыкальный тайм» 20.40 «Ду-ду-ду гап» 21.30 «Талкин» 22.00 «Матч Пойнт» 23.05 Еврофутбол. YOSHLAR 7.00 «Емгир симфонияси»